

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84.—
pol leta . . . „ 42.—
četrt leta . . . „ 21.—
za mesec . . . „ 7.—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95.—
za pol leta „ „ 50.—
za četrt leta „ „ 26.—
za mesec „ „ 9.—

Jugoslavija

Plačano do

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

Na pismeno naročbo brez
pošiljave denarja se ne
moremo oziirati.Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.se računajo po po-
nem prostoru in si-
nm visok ter 45 mm
prostor za enkrat
za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 18. Telefon
šte. 860. — Upravištvu je na Marijinem trgu
šte. 8. — Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanje glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znak. — Dopisi
naj se izkazujejo. — Rokopis se ne vrača.

—18. Boljševizem in naša so- cijalna demokracija.

Ves svet pretresa socijalna revo-
lucija in poskus tega splošnega dru-
žabnega prevrata je tudi boljševizem.
Nasprotujoče mu časopisje je napra-
vilo veliko taktično pogreško, ker
tega gibanja ni pobijalo stvarno in
sistematično, ampak je prinašalo o
njem le kratke senzacionalne novice,
tako da širša javnost še danes po
preteku dveh let, ko ta pokret že
zelo aktivno posega v strukturo člo-
veške družbe in maje nje temelje, ne
ve, kdo so boljševiki in kaj hočejo.

Ker so medtem nastopili v Slo-
veniji boljševiki nekoliko oficijelno, ko
so izdali svoje glasilo, socijalno-pol-
itično revijo „Bakljo“, se mi iz splošno
narodne koristi zdi potrebno, da po-
dam v svrhu informacije bistvo tega
gibanja, njegovo ideologijo in prakso,
med katerima zija velikanski prepad.

Zibelka boljševizma je Rusija —
oznanjevalec tega gibanja Ljening.
Boljševiško gibanje med Nemci in
Madžari je le kopija ruskega origi-
nala. Zato hočem predvsem razpravi-
ljati o programu ruskih boljševikov
ali komunistov, kot se sami nazivljejo.

Končni cilj boljševikov je: Ko-
munistični družabni red. Na
vprašanje, kako doseči ta cilj, ti od-
govori stranka komunistov na kratko:
Potem diktature proletarijata.

Proletarska diktatura —
to je državna moč delavskega raz-
reda, železna vlada delavcev, katera
je skrajno brezobzirna napram vsem
nasprotnikom in sovražnikom. Zato
pa hočejo boljševiki popolnoma uni-
čiti vso buržoazijo in veleposesnike.
Kompromisov ne poznajo, ker mislijo,
da se na ta način ne doseže ničesar.
Treba je jeklene volje, železne pesti,
oborožene sile, da se uresniči komu-
nistični raj na zemlji. Tega pa dru-
gače ni mogoče doseči, kakor potem
revolucije, ki naj vodi do proletarske
diktature in streli vse v prah, kar se
protiv delavski vladi. Ta država na-
silja delavskega razreda mora ostati
vsaj toliko časa na krmilu, dokler

niso popolnoma ukročeni vsi nasprot-
niki, dokler ne izgubi buržoazija zad-
njega npanja, da bi še kedaj mogla
priti do moči in vlade.

Železni aparat delavske diktature
so ruski boljševiki faktično v svoji
državi po oktoberski revoluciji leta
1917. in s tem uničili materijalna in
kulturna dobra ruskega naroda. Niso
poteptali v prah le ruske buržoazije
in veleposesnikov, ampak tudi skoro
vse ostale socijalne in kulturne de-
lavce ruskega naroda, katere je prej
neusmiljeno preganjala caristična Ru-
sija in ki so si stekli za napredek in
blagor ljudstva dosti več zaslug kot
pa komunistični kolovodje. Z isto
brezobzirnostjo kakor proti buržoaziji
so nastopili ruski boljševiki proti
svojim bivšim sodrugom: Anarhistom,
menševikom, socijalnim revolucionar-
jem in drugim naprednim strujam,
katerim gre v prvi vrsti zasluga, da
je padel ruski carizem in prišla na
površje prava demokracija, tako da
so komunistični voditelji, katere sta
vihotapili v Rusijo Nemčija in Av-
strija, prišli k že pripravljeni mizi.
Anarhisti, menševiki in socijalni re-
volucionarji imajo približno isti cilj
kot boljševiki, ne siriinajo se z boljš-
eviki glede taktike. Anarhisti imajo
seveda tudi precej drugačen ideal
glede organizacije človeške družbe
kot pa komunisti. Ne bom pa tu na-
vajal programatičnih diferenc med
posameznimi socijalnimi strujami.
Anarhisti, menševiki in socijalni revo-
lucionarji so bili mnjenja, da delavski
razred ni še dosti zrel za proletarsko
diktaturo, na drugi strani pa so tudi
odločno nastopili proti boljševiškem
nasilju. Posebno anarhisti so bili na-
sprotniki vsakega nasilja. Boljševiki
so bili prvotno v veliki manjšini.
Vlade so se polastili na zahrbtnem
način, zlorabili so zaupanje drugih
socijalističnih struj, in spočetka spretno
skrivali svoje prave namene. Ko pa
so se čutili dovolj močne na vladi,
so pokazali šele pravi obraz. Boljš-
eviki ne zanikujejo svojega nasilja,
pravijo pa, da je to le revolucionarno
nasilje, drugače pa da so oni proti
vsakemu individualnemu nasilju. V

praksi pa so vpeljali nezasišlan indi-
viduelni teror, kot ga še ni videl svet.
Če so čutili le najmanjšo nevarnost
za svojo diktaturo, so vprizorili brez-
številne usmrtilve, in na ta način po-
gubili tudi najboljše ruske narodne
delavce, in s tem diskreditirali svoje
ideje pri vseh pošteno mislečih. Veli-
ka je sedaj nevarnost, da v Rusiji
zopet zavladaja reakcija in če se to
zgodí, bodo tega krivi v prvi vrsti
boljševiki s svojo skrajno teroristično
taktiko. Skrajni fanatizem, od katerega
so boljševiki obsedeni, je še hujiši kot
srednjeveški verski fanatizem, ki je
sankcioniral vsako nasilje proti svojim
verskim nasprotnikom. Povzročitelje
terorja pa je iskati med njega vodi-
telji in sicer predvsem med onimi ju-
dovske krvi. Največji rabelj Rusije,
jud Trocki, ki je za se in svoje so-
rodnike spravil v Argentinijo na varno
6 milijonov kron v zlatu, katere je
vzel iz ruske državne blagajne, si je
najel kot rabeljske pomočnike pred-
vsem Kitajce, ki dobe kot krvniško
plačilo — ker v Rusiji denar nima
nobene vrednosti — obleke svojih
žrtev. Da bi pa te obleke ne bile
pokvarjene, ne streljajo nesrečnih žrtev,
kakor je ukazano, temveč jih pobi-
jajo s koli.

Ljening sam je idealen človek,
mistična prikazen, katerega smatra
masa za svojega Mesljo. Žal, da ga
obdajajo razne propalice, katerih se
ne more otresti, kar je v veliko škodo
socijalnemu pokretu v Rusiji. Masaryk,
najboljši poznavalec ruskih razmer,
ki je bil ob rojstvu boljševizma dalje
časa v Rusiji, ki se osebno pozna z
Ljeningom še iz predvojnih časov, se
je glede boljševizma izrazil napram
francoskim časnikarjem na kratko,
toda značilno: „Žal, da obdajajo Lje-
nina sami banditje.“

Ljening sam to čuti. Zato je rekel
na nekem zborovanju v Moskvi svojim
sodrugom: „Če bomo premagani,
bodo mene obesili radi naših idej,
vas pa radi vaših grozodejstev.“

Proletarska diktatura, tvoja tak-
tika je zgrešena. Ubojstva nas ne
bodo nikdar pripeljala v novo družbo
bratstva, po kateri hrepenimo. Zgo-

dovina nas uči, da še nobena revo-
lucija ni prinesla bratstva, čeprav ga
je imela vsaka zapisanega na svoji
zastavi. Komunizem ne bo zavladal
potom nasilja. Roditi ga zamore le
človekoljubje. Ko bo zmagala ljubezen
do bližnjega, zmagal bo tudi komu-
nizem. (Dalje prih.)

Pod kontrolo.

»Slovenec« in njegovemu ožjemu
krogu se je zgodilo to, kar je bilo
napisano. Izognil se je stvarnosti s
svojimi lažmi in obrekovanjem, da je
zabrodil in končno običal v blatu. Saj
je pri tem samemu sebi postal nedo-
sleden, ker samemu sebi ne verjame
več. Tako je »Slovenec« od 13. avg.
na prvi strani konstatiral, da sem
uradnik brez kompetence, dve vrsti
pozneje pa pravi, da sem uradnik
carine ali kaj, medtem ko na tretji
strani piše, da je moja kompetenca
dognana.

Pa pustimo to in oglejmo si re-
sultat javne razprave s »Slovencem«
ki je bila kratka in navidezno ne tako
važna, v stvari sami pa značilna do-
volj, da se jo enkrat za vselej pri-
bije.

»Slovenec« se je pokazal kot
laži-demokrat. Stavil nam je za vzgled
upravo Avstrije, ki pokopuje to novo
državo s svojimi boljševiški sovjeti.
»Slovenec« je pel slavospeve Dunaju,
obenem pa delal ostre izpade proti
Belgradu. Do sedaj je zagovarjal naše
ujedinjenje navidezno, to je v toliko,
v kolikor bi se mogli zdržati na krmilu
njegovi ljudje. Kdor pa je danes le
navidezen in neodkritosrčen Jugoslo-
van, more postati nevaren za idejo,
obenem pa je sovražnik ljudstva, ako
se upošteva, kolike koristi prinaša uje-
dinjenje našemu kmečkemu in delav-
skemu ljudstvu.

Nadalje se je izkazalo, da sta
predsednik deželne vlade za Slovenijo
in njegov poverjenik za notranje za-
deve molče priznala, da sta postopala
proti naredbam svojih predstojajočih
oblasti v Belgradu, vsled česar sta
postala takorekoč sumljiva protidržav-
nega mišljenja. Poverjenik za notranje

VLADIMIR LEVSTIK.

146. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Kako se je hotel pred mano,« je škripal z
zobmi, vračaje se v mislih k besedenju mladega
Smučiklasa. »Za svinjo me ima in razgreba svoje
blato, meneč, da ga v srcu občudujem. Nu, čakaj,
bratce, kmalu boš videl moj pravi obraz; dotlej pa
dobiš polno pod noge, kakor hitro najdem priliko
govoriti s Pohlino!«

Še zdaj ga je oblivala kurja polt, ko si je po-
navljal Egonove namige; bil je prepričan, da misli
resno in hoče dokazati, da zna tudi on »živeti po
aristokratsko«. Na to, na to naj bi pazil Pohlino, ki
je vabil zadnji čas vse vprek ter zbiral družbo v
svoje in grofovo počestčenje, ne pa da kuje načrte,
kako bi obesil hčer grofu za vrat. Uboga Vida se
je morala smiliti človeku v tej vlogi; bilo je ne-
sramno razstavljanje, in grof ni dvomil, da bi mu
jo pokazal golo, ako bi le količkaj cikal na to.
Sklenuil je govoriti s humanistom, posvariti ga pred
Egonom ter opozoriti skrivaj še gospo Annetto;
razuzdanec ne bo skrunil popka, da bi našel milost
v njegovih očeh! Najrajši bi hitel takoj in storil po
svojem sklepu, toda ni mu ostajalo niti minute več.
Moral je k Mahnetu, moral je paziti, kaj ukrene
predsednik; nemara je že prejel Klotildino pismo?
In predvsem je trebalo stopiti k Mariji.

Stara Meta mu je odprla tiho in oprezno ter
položila prst na usta: gospodična spi. Snoči je bilo
hudo, bala se je že, da ne učka jutra; zmerom
češče so obhajale bolnico slabosti, ko je ležala mirno
in brezgibno, bleda in polumrtva med svojimi bla-
zinami, kakor bi že ugašal plamenček življenja. Toda
Marija, ki je nekdanj tolikanj prosila smrti, se je bo-
rila zdaj za sleherni diš, tem trdovratnej, čim straš-
nej je občutila njeno bližino. Plamen se je krčil,
zamiral in se metal kvišku, objemal predmete živega
sveta s strastjo, ki ni hotela priznati ločitve. Zvečer
je prišla kri; Meta je hitela po zdravniku, prepričana,
da ga privede k mrtvemu truplu. Ali doktor ni mislil
tako hudega, ukazal je le popolen mir ter rekel
starki na stopnicah, da utegne trajati še dolgo; on
pomni celo slučaje, ko so takšni okrevali in hodijo
danes zdravi okrog.

»Seveda,« je pristavil oprezno, »bodite priprav-
ljeni na vse; konec nastopi včasih iznenada.«

»Zdaj spi,« je končala Meta svoje poročilo in
odprla vrata Marijine spalnice na ozko špranjo. Soba
je bila zasenčena, zavese na oknih spuščene; sredi
polumraka se je risal na postelji ozek in vdrt obraz,
belejši od zglavja. Njene oči so bile zaprte, ustnice
skrčene v strastno črto; podoben izraz najdemo pri
utopljenicah, stiskajočih v roki vrhovo šibico, ki so
jo bili popadli — morda že ponevedoma — v zad-
njem vzdihu svoje volje do življenja. Tenke roke
so ležale križem pod prsi kakor bi plavale v zraku;

grof je spoznal z globoko muko, da si tega razde-
janega telesa še predstavljati ne more več. Pokimal
je objokani Meti, ozrl se še enkrat na posteljo, zaprl
vrata in odšel s povešeno glavo, čuteč smrt tako
blizu sebe, kakor bi se vodila z njim pod pazduho.

»Kaj je ves svet v primeri s tem?« je mrmral,
zapuščaje hišo peš. »Kraljestva vstajajo in se podi-
rajo, rode se Newtoni, Shakespeariji in Napoleoni,
in vendar je na koncu slehernega življenja hip, ko
ni vse njihovo dejanje nič proti ubogemu, ničevnemu
dejstvu, da moramo umreti. Namesto da se borim
za maščevanje vsega trpečega človeštva — in svoje
lastno, sram me bodi! — bi rajši odrešil eno samo
življenje, in storil bi več, neizmerno več...«

Prešinila ga je misel, ki je potem do kraja klila
v njem. Njegov korak je postal prožnejši, oči so
mu sipale žive odseve, kakor bi gledale pred seboj
vsaj iluzijo, vsaj sen o sreči srca. Toda grof Künnigs-
bruch ni znal odpustiti, kar si je bil enkrat pred-
pisal; vzlic tej mehkobi je stopil nehote proti Kapu-
cinski ulici, kjer je imela rdeča garda svoj glavni stan.

Uredništvo »Rdečega plamena« se nahaja v ne-
znatni stari hiši, ki ne budi s svojim sivim, olušč-
enim pročeljem, prašnimi vrati in smradljivo vežo
prav nikake slutnje, da kujejo med njenim zidovjem
nov družabni red.

(Dalje prih.)

zadeve pa je vrhu tega svojo predpostavljeno oblast skrivaj javno napadal.

Popolnoma umljivo je torej, da se pri taki korupciji naša uprava pogreza v močvirje, kakor to — sicer iz same zaslepljenosti — priznava sam »Slovenec«. Ni treba posebej poudarjati, da sta ta dva funkcionarja, ki ju zagovarja »Slovenec«, obenem pred javnostjo diskreditirala ono stranko, kateri pripadata. »Slovenec«, ki slovi kot krščansko glasilo, pa se je izkazal kot krščanski veri nevaran list, ker javno laže in obrekuje, seje med ljudi razdore in strankarstvo ter avizira duhovništvo, ki je baš danes v prvi vrsti poklicano, da razširja med ljudstvom ljubezen do bližnjega.

Vse to niso očitki, ampak resnica, ki je deloma dokazana sama na sebi, deloma pa bo dokazana tako, da jo boste občutili.

Gospodje, postali ste zeli, da vas ljudstvo vzame pod kontrolo! Izginite iz javnega poprišča, očistite se svojih grehov, potem boste šele spoznali novi duh in pravo krščansko življenje!

Dr. J. Stefančič.

Zahteve hrv. duhovščine leta 1848.

Ze v viharnem letu 1848. je nastopila hrvatska duhovščina s podobnimi zahtevami kot sedaj. Imela je svoje zborovanje na Marije Bistrice pod vodstvom opata Križmanića. Temu zborovanju je prisostvoval tudi Ljudevit Gaj. Duševni vodja vsega pokreta pa je bil župnik — poznejši kanonik — Pavel Stooš, znani ilirski pesnik, velik Jugoslovian, desna roka Ljudevita Gaja.

Zahtevala pa je tedaj hrvatska duhovščina v glavnem sledeče: Latinski liturgični jezik naj se povsod nadomesti z narodnim jezikom. V mislih so imeli staroslovensščino, ki je že itak bila oddavna liturgični jezik v celi senjski škofiji.

Krivično razmerje v dohodkih duhovščine naj se uredi pravično. Dočim se nekateri duhovniki kopljejo v posvetnem bogastvu, živijo drugi njihovi duhovni sobratje v pomanjkanju, čeprav istočasno opravljajo ista duhovniška dela, oziroma nosijo tozadevno še težja bremena. Posebno se mora zboljšati gmojni položaj duhovniških pomočnikov — kaplanov, ki naj imajo vsaj toliko plače, da bodo lahko samostojno živeli izven župnišča, ker njihovo skupno življenje z župnikom je izvor mnogo zla in preprirov.

Po semeniščih naj poučujejo takl profesorji, ki so za ta poklic res izobraženi, ki poznajo zahteve moderne dobe ter gredo s tokom časa. Izolacija semeniščnikov od zunanjega sveta mora prenehati. Duhovniškemu naraščanju se morajo dovoliti obiski v poštenih hišah in občevanje z neoporečenimi družinami. Duhovniki smejo nositi izven službe posvetno obleko. Jus patronatus naj se odpravi.

Kardinalna zahteva hrvatske duhovščine leta 1848. pa je bila odprava celibata (brezženstva) posvetne duhovščine. Odločno so zahtevali dovoljenje, da se smejo duhovniki tudi ženiti. Deputacija hrvatskega naroda, ki je šla tedaj pod vodstvom Ljudevita Gaja na Dunaj, je predložila cesarju 30 hrvatskih narodnih zahtev, med katerimi je bila posebna točka — odprava celibata.

Bilo je vedno in je posebno še v sedanji dobi vprašanje ženitve najbolj pereče za duhovniški stan. To je eminentno socijalno in moralno vprašanje celokupne duhovščine. Rešitvi tega vprašanja se cerkev pri današnjih razmerah ne bo mogla izogniti. Dolžnost laikov pa je, da spoznajo to gibanje in duhovščino podpirajo v tem stremljenju. Zato pa je potrebno, da razpravljamo mirno, stvarno in odkritosrčno o tej stvari.

Najbolje je, da pustimo spregovoriti duhovnike same o njihovi zadevi. Hrvatska duhovščina je l. 1848. utemeljila to svojo zahtevo v bistvu takole:

Brezženstvo (celibat) duhovnikov nima svojega izvora v sv. pismu. Ustanovitelj krščanske vere nikjer ni zapovedal, da morajo duhovniki živeti v brezženstvu. On je ravno bil, ki je postavil ženitev kot sv. zakrament. Temelj celibata je treba iskati v kalni dualistični filozofiji, ki je smatralo telo kot ječo duše in vsako spolno združenje kot nečistost. Ta filozofija je porodila meništvo, zaničevanje tega sveta kot zle materije. Tako je bila že v početku krščanske cerkve čista pšenica Jezusovega nauka pomešana z ljuliko te dualistične filozofije, ki je smatrala tudi ženitev kot zlo. Samostanski duh pa je vedno bolj obvladal cerkev. Tako se čujejo že na Nicejskem cerkvenem zboru (l. 325.) odločni glasovi, ki zahtevajo postavbo, ki naj bi duhovnikom prepovedala ženitev. Potem so se od sv. stolice polžuvala vsa mogoča sredstva in odredbe, da bi celibat povsod zavladal. Potreba pa je bilo mogočne roke najvišje cerkvene oblasti samosilnega Gregorja VII., ki je na rimski sinodi leta 1074 pod grožnjo prokletstva izvedel to, čemur se je upirala človeška narava cela stoletja. Od tedaj velja za katoliške duhovnike celibat. Vprašanje je sano: ali je radi tega postal svet boljši, srečnejši in pravnejši? Težko bi bilo trditi kaj takega in še težje dokazati. Bolje je na dovoljeni in zakoniti način pošteno živeti, kot pa nezakonitim in prepovedanim potom grešiti. Zato pa naj se odpravi celibat ter naj se dovoli duhovnikom ženiti se, da tudi oni morejo uživati dobrote zakonskega stanu. Zahteva to človeška narava, kateri je večna modrost božja vcepila v srce čut ljubezni. Kako se drži celibat v vsakdanjem življenju, so ti duhovniki v omenjenem svojem utemeljevanju tudi prav odkritosrčno povedali. Nočem pa navajati teh mest, ker bi se hitro našel kak farizej, ki bi zvil oči proti nebu ter v svojem svetoholstvu trdil, da grdim duhovski stan.

Prvobornik za te zahteve hrvaške duhovščine je bil že omenjeni župnik, duhovnik-pesnik Pavel Stooš, ki je o tej stvari izdal posebno knjigo: »O izboljšanju pravnosti med duhovščino«. V tej knjigi odločno zahteva, da se dovoli duhovnikom kot čuvarem večne resnice, ženitev, da morejo živeti pošteno v sveti zakonski ljubezni, da ne bodo izročeni pogubi prepovedane ljubezni ter vsemogočim sumničenjem, kar jim jemlje ugled in spoštovanje ter tako onemogoča njihovo blagonsno delovanje.

O celibatu samem pa pravi v tej knjigi med drugim sledeče: »Brezženstva ni postavil in zapovedal niti Bog oče, ki je pri ustvaritvi sveta rekel, da človeku ni dobro samemu biti in mu je radi tega dal lepo pomoč, ženo. Niti njegov ljubi sin, ki je smatral skupno življenje moža in žene za tako dobro, vzvišeno in plemenito stvar, da jo je povzeignil v sv. zakrament. Niti sv. Duh, ki po Aposteljnu naroča, da se škofje, presbiterji in diakoni morejo oz. morajo ženiti.

Če duhovnik sme imeti svoje polje, hišo itd., zakaj bi ne smel imeti zakonske družice pošteno pred vsem svetom, a ne neporočene gospodinje, da ga potem vse sumniči. Katoliški duhovniki iztočnega obreda, kakor so Unjati in Maroniti, se smejo ženiti in s svojim vzornim zakonskim življenjem dajejo najlepši vzgled svoji izročeni jim čredi in s tem zelo mnogo pripomorejo k povzdigi pravnosti. Ljubezni in kreposti potrebuje svet dosti bolj kot pa modrovanja. Ljubezni in kreposti je dosti več v zakonskem stanu kot pa v brezženstvu. Oženjen duhovnik zadobi poleg žene in ljubih otročičev vsa blažja čustva in more vse bolje razumeti ter spoznati potrebe in razmere svojih ovčic, da jih potem more tembolje učiti ter jim svetovati...»

Navajal sem o potrebi odprave celibata duhovniška mnenja. So to odkrite, priske besede, ki morejo priti iz nepokvarjenega srca in duše.

Vedno opažamo v zgodovini katoliške cerkve gibanje, da se odpravi

celibat. Na tridentinskem koncilu je bilo več škofov, med njimi tudi Dudič iz Pečuha, ki so zagovarjali ženitev duhovnikov. Vzroki, zakaj je cerkvena oblast vpeljala celibat, so v glavnem:

Svoječasno preganjanje duhovnikov. Duhovnik samec je seveda lažje bežal iz ene pokrajine v drugo. Ta vzrok je že davno brezpredmeten. Drugi razlog je skrb, da bi se vsled ženitve duhovnikov cerkveno imetje razcepilo in odtujilo. Ta vzrok je bil važen v srednjem veku. Protestantki vladarji bi bili seveda podpirali razdelitev cerkvenih beneficij med duhovniške otroke. Danes se pa cerkev itak ne bo mogla upirati sekularizaciji svojega nepremičnega imetja. Dualistični nazor cerkve glede oblasti v državi se bo tudi moral ukloniti sili razmer. S tem odpade tudi tretji faktor, ki je sopovzročil duhovniško brezženstvo.

Ogrsko-hrvatsko privatno pravo je svojedobno pripoznavalo veljavnost tajnih ženitev duhovnikov, ki niso bile ravno redke. Hrvatski kanonik Vrančić, znameniti Ujješenič in mnogi drugi so bili tajno oženjeni. Istotako slavni francoski škof Bossuet.

Gibanje za odpravo celibata je v Jugoslaviji zelo močno med duhovščino na Hrvatskem in v Dalmaciji. V Italiji je celibat le na papirju. V Franciji se ga velika masa duhovščine ne drži.

Spregovoril sem o tem vprašanju radi tega, ker je danes veletakuelno. Pustil sem govoriti duhovnike same. Drugače sem navajal gola dejstva brez subjektivnih opazk. Imel sem dober namen. Tisti duhovniki, ki pošteno nosijo težko breme celibata in pa tisti, ki ga ne morejo nositi, pa tega ne taje, mi ne bodo zamerili odkritih besed. Kaj pa bodo rekli hinavci, mi ni mar.

Mirovna konferenca.

Clemenceau gre na dopust.

k LDU St. Germain, 13. avgusta. DKU Vrhovni svet mirovne konference je imel danes popoldne sejo. To je zadnja seja do ponedeljka. Clemenceau zapusti za nekaj dni Pariz in bo šel na odih v Vandee.

Jugoslovani in Čehoslovaki (proti Habsburgovcem.

k LDU St. Germain, 13. avgusta. DKU Član romunske delegacije so danes popoldne izročili vrhovnemu svetu odgovor svoje vlade na entente note. — Dalje se uradno javlja, da so Čehi in Jugoslovani zelo vznemirjeni, ker so Habsburžani zopet zavladali na Madžarskem. Mogoče je, da bosta Čehoslovaška republika in jugoslovanska vlada danes predložili vrhovnemu svetu svoje tozadevne pomisleke.

Jugoslavija.

K ministrski krizi.

Koncentracijski kabinet!

j LDU. Belgrad, 14. avgusta. Kombinacija vlade med demokrati in socijalisti je padla v vodo, zato ker so radikalci Davidoviču snoči izjavili, da so pri volji, razgovore nadaljevati in da pogajanj niso prekinili. Kakor stvari sedaj stoje, bi bilo možno sestaviti zopet koncentracijsko vlado.

Dosežen sporazum glede sestave nove vlade.

j LDU Belgrad, 13. avgusta. Dosežen je sporazum glede sestave nove vlade med demokratsko zajednico in socijalisti. Ker so radikalci izjavili željo, naj se obnove predgovori radi njihovega vstopa v vlado, se bodo pogajanja ponovila. Ako ta pogajanja ne uspejo, bo sestavljena vlada iz demokratov in socijalistov. Narodno predstavništvo bo sklicano na sredo.

Mirovno stanje naše vojske.

j LDU Belgrad, 13. avgusta. »Demokratija« javlja, da bo mirovno stanje naše vojske šlo 40.009 vojakov in rekrutov. V to število niso všteti orožniki, carinski stražniki in obmejne straže. Ta formacija je določena od mirovne konference v Parizu.

Madžarska prosi Jugoslavijo za živež.

j LDU Belgrad, 13. avgusta. Delegacija segedinske vlade, v kateri so dr. Andrej Fazekas, Ernest Sas, Lehel Sifezi, srbski duhovnik Timotej Rajič in Ferenc Dombrodi, je došla predvčerajšnjem v Belgrad, da predloži merodajnim osebam želje segedinske vlade v svrhu čimprejšnje prehrane Madžarske.

Neodrešena domovina.

Obupne gospodarske razmere onstran demarkacijske črte na Koroškem.

n Dunaj, 13. avg. (Izv. por.) 6. t. m. je imelo zastopstvo koroške deželne socijalne demokracije v Beljaku zborovanje, kjer se je konstatiralo, da so gospodarske razmere severno od demarkacijske črte naravnost neznosne. V gospodarskem in političnem življenju se opaža gotova pasivna rezistenca. Tako pri oblastih, kakor tudi pri kmetih. Verižništvo cvete kot še nikdar. K temu prihajajo zadnje čase še reakcionarne struje, ki rujejo proti republiki. Zborovalci so sklenili, da se bodo soc. dem. drž. poslanci odtegnili vsakemu delu in da pokličejo delavstvo na boj, ako koroška vlada ne stori vsega, da se gospodarske in politične razmere takoj zboljšajo.

Tepeni Italijani.

n Dne 3. t. m. so se naši fantje v Sorici mirno zabavali v neki gostilni in prepevali slovenske pesmi. Ko so Italijani slišali slovensko petje, so poslali 80 oboroženih vojakov na veselo družbo. Ker naši fantje, 20 po številu, niso nehali peti, se je vnel prvi boj. Italijani so bili tepeni, imeli so 7 ranjencev, in so morali odkuriti z oficirjem vred.

Slovanski svet.

Povratak čehoslovaških čet v domovino.

sl LDU Pariz, 12. avgusta. DKU »Reuter« poroča: Vrhovni svet je dovolil, da Anglija, Italija, Francija in Amerika skupno ukrenejo vse potrebno, da spravijo čehoslovaške čete v domovino.

Razmerje med Čehi in Poljaki.

sl LDU. Brno, 13. avgusta. (ČTU) »Lidove Noviny« poročajo, da so Poljaki zbrali v Tešinu proti Čehom 30.000 mož.

Čehi in dogodki na Madžarskem.

sl Praga, 14. avg. (Izv. por.) Z ozirom na dogodke na Madžarskem bo sklicana narodna skupščina, ki bo zavzela stališče namram stremljenju Habsburgovcev po izpostavitvi monarhije na Madžarskem.

Sosedne države.

Madžarska.

Reakcija raste.

e LDU. Dunaj, 13. avg. (ČTU.) »Neuer Tag« poroča iz Budimpešte: Reakcija raste od ure do ure. Vsi oni, ki so sodelovali pri vladi svetov, čeprav le v nepolitčnih funkcijah, so odstavljeni. Mesto je obkoljeno po vojaki, tako da je le malo politikov pobegnilo iz Budimpešte.

e LDU. Nauen, 14. avg. (Brezlično.) Nadvojvoda Jožef si je z imenovanjem bivšega segedinskega poveljnika za vrhovnega poveljnika vse madžarske oborožene sile in z imenovanjem generalštabnega šefa zagotovil szegedinske častniške polke za svojo telesno gardo.

Težave pri sestavi ministrstva. e LDU. Budimpešta, 12. avg. (ČTU.) Že popolno ministrstvo Lovaszy se je v zadnjem trenutku razbilo iz doslej še nepojasnjenih vzrokov. Lovaszy je izjavil, da je vse, kar sledi, polkus smeri, ki se pomika še bolj proti desni.

Grehi Bela Kune.

e LDU. Nauen, 14. avg. (Brez-
žično.) Madžarski minister za pravo-
sodje je predlagal nemško-avstrijski
vladi, da Bela Kuna in njegove tova-
riše zapre. Predlog obtožuje Belo
Kuna in tovariše zapeljivanja k umoru,
ponarejanja denarja in drugih zločinov.
Državno pravdnštvo v Budimpešti je
proti Beli Kunu in tovarišem izdalo
furalico.

**Železničarji izstopili iz socialno-
demokratske organizacije.**

e Dunaj, 14. avgusta. (Izv. por.)
»Pester Lloyd«, ki izhaja sedaj na
Dunaju, poroča, da so szegediški
železničarji izstopili iz socialno-demo-
kratske organizacije.

**Razorožitev rdeče armade
končana.**

e Ldu. Budimpešta, 13. avg.
(Dku.) Vojno ministrstvo poroča: Ka-
kor javljajo poročila, ki so do 12. avg.
popoldne prispela iz raznih krajev
dežele, vlada povsod red in mir. Pov-
sod zasledujejo komuniste in jih za-
pirajo. Kakor poroča vrhovno povelj-
stvo, je v pokrajinah onstran Donave
razoroževanje rdeče armade in rdečih
straž končano.

Zvest Habsburgovec.

e Dunaj, 14. avgusta. Budim-
peštanski dopisnik »Corriere della
Sera« poroča svojemu listu, da nad-
vojvoda Jožef nikdar ni odložil svojega
nadvojvodskega naslova. Na tozadevno
vprašanje je odgovoril Jožef: »Nikdar
ne bom pozabil, da sem član cesarske
hiše, ki jo ljubim in kateri sem zvesto
služil. Priselgel sem zvestobo republik.
Z isto zvestobo hočem služiti vsaki
novi vladi, ki jamči za dobrobit Mad-
žarske.«

Nemška Avstrija.**Velika manifestacija za republiko
na Dunaju.**

e LDU. Dunaj, 14. avgusta. (Brez-
žično.) Včeraj je bila velika manife-
stacija dunajske Volkswehr za re-
publiko. Prad parlamentom so se
zbrali člani kabineta pod vodstvom
podkanclerja Finka. Predsednik Seitz
je imel nagovor v katerem je izjavil,
da je Nemška Avstrija trdno odločena,
odbiti vsak napad na svobodo ne le
samo z besedami, temveč v potrebi
tudi s silo orožja. Mi smo v groznem
položaju je dejal. Beda in lakota
gospodarita v deželi, takozvani mir
grozi z gospodarskim in finančnim
uničenjem, kljub temu pa bomo spre-
jeli boj za svobodo in povzdigo
nemško-avstrijske republike. Nato so
defilirali bataljoni Volkswehra. Mani-
festacija je minula brez posebnih do-
godkov.

Dr. Renner bo odstopil.

e Dunaj, 14. avgusta. (Izv. por.)
»Neuigkeits Weltblatt« prinaša vest,
da bo dr. Renner demisioniral v slu-
čaju, ako bi ententa ne omilila mi-
rovnih pogojev.

Avstrijska republika.

e LDU. St. Germain, 12. avg.
(Dunaj). Vrhovni zavezniški svet je
včeraj sklenil, da se bo držal nazivanja
»Avstrijska republika« in da ne bo upo-
rabljalo nazivanja republika »Nemška
Avstrija.«

Nemčija.**Nova ustava uveljavljena.**

e Ldu. Berlin, 13. avgusta. (Dku.)
Državni zakonski list objavlja novo
ustavo, ki stopa s tem v veljavo. Dr-
žavni predsednik je dosedanjega pred-
sednika državnega ministrstva Gustava
Bauerja imenoval za drž. kancelarja.
Nemška narodna skupščina se bo od-
slej imenovala državni zbor (Reichs-
tag). Državni odbor, kot dosedanje
zastopstvo deželnih vlad pri drž. vladi,
odslej preneha. Na njegovo mesto
stopa državni zbor. Državni predsednik
je izdal naredbo, da se morajo na novo
ustavo takoj zapriseči vsi uradniki
države, dežel, komunalnih zvez, občin
in drugih javnih institutov ter oboro-
žene sile.

Boljševiška propaganda v Berlinu.

e Berlin, 14. avgusta. (Izv. por.)
»Deutsche Tageszeitung« priobčuje

tajno okrožnico špartakovcev, v kateri
se pozivljajo železničarji in delavci
na stavko v prid komunističnega re-
žima.

**Prihodnji mednarodni socija-
listični kongres v Ženevi.**

e Lucern, 13. avgusta. (Izv. por.)
Prihodnji mednarodni socialistični
kongres se bo vršil v Ženevi 2. feb.
1920. s sledečim dnevnim redom:
Vprašanje statuta, vprašanje o krivdi,
internacionalna politika (demokracija
in diktatura, socializacija itd.), orga-
nizacija tiska. Na kongresu v Lucernu
so sklenili izdajanje lista »Bulletin
Périodique«, ki bo imel namen, ori-
jentirati celokupni internacionalni pro-
letariat. Prva številka izide 1. novembra,

Politični pregled.

p Diplomatična zveza med
Jugoslavijo in Nemčijo. »Wiener
allgemeine Zeitung« poroča po agen-
ciji Dacia v Bukaresti, da se je skle-
nil med našo državo in Nemčijo kom-
penzacijski dogovor in da so se ob-
novili diplomatični odnosi med
obema državama. Istočasno se je ob-
novil tudi trgovski dogovor v obliki,
kakoršen je obstojal pri izbruhu vojne
med Srbijo in Nemčijo. Tozadevnega
uradnega poročila še ni objavil noben
dopisni urad v Jugoslaviji.

p Francija se zanaša na Ro-
munijo. Ldu Berlin, 13. avgusta.
(ČTU) »Deutsche Allgemeine Zeitung«
javlja iz Curiha: Sedaj je vedno bolj
jasno, da so gonilna sila entente
proti samolastnemu nastopanju Ro-
munije na Madžarskem Zedinjene
države, ki so, kakor vse kaže, odlo-
čene doseči, da se spoštujejo odlo-
čitve mirovne konference. V Franciji
pa se pojavlja naklonjenost, pomagati
latinskemu zavezniku, ki bo dolgo
časa najtrdnjša opora francoske po-
litike na Balkanu.

p Wilson skliče mednarodno
konferenco delavcev. Ldu Wa-
shington, 13. avgusta. (Brezžično.)
Predsednik Wilson skliče koncem
oktobra v Washington mednarodno
konferenco delavcev, ki se bo bavila
z mirovno pogodbo.

p Demobilizacija francoske
mornarice bo končana po odpustu
letnika 1913 1914, ki bosta demobi-
lizirana 12. septembra.

p V Angliji ne bo vojaške
dolžnosti. Ldu London, 13. avg.
(ČTU) V spodnji zbornici je minister
Churchill izjavil, da se namerava
angleška vlada povrniti k stari vojski
prostovoljcev, kakor pred vojno.

p Mackensen gre v Solun.
Ldu Nauen, 14. avgusta. (Brez-
žično.) Dovoljeno je, da se general
Liman von Sanders vrne domov.
Feldmaršal Mackensen pojde v Solun,
kjer ga bodo še vedno nadzorovali.

p Nepotrebna reklama. »Mar-
burger Zeitung« poroča vest Lj. dop.
urada o kugi v kozniškem okraju,
kjer se glasi: Kakor poroča »Slo-
venec« itd. Reklama te vrste ni po-
sebno laskava za Lj. dop. urad, ki je
nedolgo od tega sporočil to vest vsem
ljubljanjskim dnevnikom kot svoje iz-
virno poročilo.

Dnevne vesti.

dn Javna zahvalnost. Beogradski
maturanti, ushičeni izvanrednom srdač-
nošču kojom su na svome putu po
jugoslovenskim zemljama svuda bili
dočekivani, nemaju dovoljno snažnih
reči da izjave svoju toplu bratsku
zahvalnost za ukazano im pažnju. Oni
koji imaju tu sreću, da pripadaju ge-
neraciji podmlatka koja će prva imati,
da primi u nasledstvo rad na kulturnom
podizanju svoje velike ujedinjene
otadžbine, poneli su sa svoga puta
dovoljno podstreka, da oduševljen
delaju za ceo svoj život. Oni su lično
videli i osetili, da jugoslovensko je-
dinstvo nije više samo jedan daleki
ideal, nego stvarnost koja nas zapo-
vednički poziva sve na složan posao.
To je najlepši rezultat, koji su beo-

gradski maturanti imali od svoga puta.
Oni smatraju za dužnost, da to javno
saopšte i da ovim putem zahvale
svima koji su doprineli, da njihovo
ushičenje bude što potpunije. —
Beograd, avgusta 1919. — Uprava
»Kluba Beogradskih maturanata«.

dn Ključ v potrebi! Vlada je do-
volila vsem državnim uslužbencem
draginsko doklado od 1. julija naprej.
Pri izplačevanju teh doklad pa se je
pomozne moči in začasne sluge po-
polnoma prezrlo. Zakaj to? Ali ne
delamo ravno tako pošteno kot ostalo
uslužbenstvo; ali nismo draginske
doklade morda še bolj potrebni, kot
oni, ki so jo dobili. Prosimo, da me-
rodajni krogi upoštevajo naše upra-
vičene zahteve in pomorejo tudi nam
do nujno potrebne doklade. — Več
prizadeletih.

dn Noseče in doječe matere
se morajo alkoholu popolnoma odreči,
ako hočejo, da bo zarod duševno in
telesno zdrav. Velika zmota je trditve
večine mater, da pivo množi materino
mleko ali da vino pri detetu pospe-
šuje krepak razvoj telesa, rast zob itd.
Resnica je: mleko da mleko, pivo in
vino pa povzroča zlasti pri dojenčkih
krč, božjast, drisko in druge bolezni
otrok.

dn Privilegirana korupcija z
izvozniki. »Pravda« javlja: da je
dijaško društvo »Preporod« na Du-
naju predložilo finančnemu ministru
zahtevo, naj se izvede preiskava proti
banki »Vojvodina« in njenemu ravnat-
elju Acicu, ker je v imenu tega dru-
štva vihotapil na Dunaj poldrug va-
gon živil.

dn Avtomobilna zveza Celje—
Toplice—Dobrna: Odhod iz Dobrne
ob 6. uri (zjutraj), prihod v Celje ob
7. uri (zjutraj). Odhod iz Celja ob
14. uri (ob 2. popoldne), prihod na
Dobro ob 15. uri (ob 3. popoldne).
Cena ene vožnje K 20.—.

dn Zveza jugoslovenskih že-
ničarjev naznanja vsem podružnicam,
da se vrši v nedeljo, 17. t. m. ob 10.
popoldne v dvorani Mestnega doma
v Ljubljani delegatsko zborovanje.
Dnevni red: Načrt nove službene
pragmatike. Zborovanje se bo vršilo
tudi popoldne. — Predsedstvo ZJŽ.

dn Zvenitev naših vojnih uje-
tnikov v tujini. Cerkvene oblasti so
odredile, da se ne izdajajo potrebni
dokumenti onim našim ujetnikom, ki
se nečejo vrniti v domovino in se
hočejo oženiti, to tedaj, dokler po
odredbah vojnega kazenskega sodišča
ne opravijo svojega ujetništva.

dn Zveza in organizacija voj-
invalidov priredi v nedeljo dne 17.
avgusta 1919 invalidni shod v Šoštanj
in Hrastniku ob Savi. Čas, lokal, ka-
kor določeni govorniki bodo pravo-
časno razvidni na plakatih.

dn Za begunce. Odda se služ-
bo trem zanesljivim slugam in eni
pridni kmečki družini. Natančnejše
podatke daje posredovalni urad za
begunce v Ljubljani, Dunajska cesta
štev. 38, I. nadstr.

dn Išče se: Zvonimir Šinek, ki
je bil do poloma dodeljen k. u. k Fas-
sungsstelle, vojna pošta št. 495; Mi-
chael Laščak, ki služi menda pri
ljubljanjskem pp. in Avgust Namar,
ki je pobegnil iz Italije v Jugoslavijo.
Naslovi imenovanih naj se pošljejo
na posredovalni urad za begunce
SHS v Ljubljani, Dunajska cesta
štev. 38, I. nadstr.

dn Absolventinja trgovskega
tečaja išče službo. Ponudbe naj se
pošljejo na Posredovalni urad za be-
gunce SHS v Ljubljani, Dunajska cesta
štev. 38, I. nadstr.

Ljubljanske vesti.

I Glasbena Matica se udeleži
tabora v Sinčevsi v deputaciji osmih
pevcev s predsednikom in tajnikom
pevskega zbora.

I Kaznovan dražitelj kruha.
Ljubljansko okrajno sodišče je obso-
dilo pekoveškega mojstra Aublja radi
draženja kruha na 500 K, njegovo
ženo pa na 200 K globe.

I Nogometna tekma »Ilirija«
Ljubljana proti »Sparta« Zagreb.

10. t. m. je naš športni klub »Ilirija«
prvič po petletnem odmoru stopil
zopet na plan in to proti društvu, od
katerega se je sodilo, da precej nad-
kriljuje naše domače moči. Pa se je
izkazalo drugače: Igra se je začela v
ostrem tempu in dobri kombinaciji.
Našim igralcem se je kmalu posrečilo
stisniti igro na sovražno stran in
kratko pred koncem prve polovice
zabiti prvi goal. (Pretnar ml.) Tudi v
drugi polovici se je naše moštvo
dobro držalo — kmalu je padel z
naše strani drugi goal. (g. Betteto.)
Moštvo »Sparta« je uvidelo, da je
naše igralce podcenjevalo in je se
poostrišlo tempo igre. Sedaj se je po-
kazalo, da je »Spartino« moštvo bolj
trenirano, ker naše ni moglo več
preiti v napad, ampak je do konca
igre le odbijalo. »Sparta« je izenačila
z dvema goalima uspeh »Ilirije« in
pri tem je ostalo. Pri igri se je opa-
žalo še precej nedostatkov, tako glede
tehnike, razumevanja pravil, kot tudi
vtrajnosti — a iz moči »Ilirije« se
bode ob marljivem vežbanju kmalu
razvilo moštvo, ki bode lahko uspešno
nastopalo proti močnejšim klubom,
kot je »Sparta«.

I Dr. Rostohar contra inženir
Uhlir. Kot smo svoječasno že poro-
čali je docent ljubljanske univerze dr.
Rostohar tožil inženirja Uhlirja zaradi
razžaljenja časti, ker je leta trdil, da
je dr. Rostohar ob času prevrata po-
neveril 25 milijonov kron. Včeraj se
je tozadevna obravnava nadaljevala in
bi moral gosp. Uhlir doprinesiti dokaz
resnice. Tega ta seveda ni storil, pač
pa je znova obdolžil dr. Rostoharja,
da je poneveril denarna pisma v vred-
nosti 148 000 K. Pravni zastopnik dr.
Rostoharja je takoj raztegnil obtožbo
tudi na to obdolžitev in v svojem
govoru povdarjal, da je nečuvstvo, da
intelligenten človek, kot se mora takim
smatrati inž. Uhlirja, samo na podlagi
neutemeljenih vesti prakticira take go-
rostačne trditve, ki jemljejo ugled člo-
veku, ki po svojem stanu pripada k
vzgojiteljem naše mladine. Če ima ob-
toženec kakšne dokaze v rokah, je
njegova dolžnost napram javnosti, da
jih brez ozira na desno in levo spravi
na dan, da se stvar pred sodiščem
spravi na jasno — če pa tega ne
more, potem moremo imenovati po-
stopanje inž. Uhlirja in skrivanje za
vedno novimi obdolžitvami — skrajno
infamijo. Sodišče je sklenilo, da zaeliži
na novo predlagane priče in je v to
svrhu obravnavo zopet preložilo.

I Umrla je včeraj gđc. Avgusta
Feigel, gojenka gospodinske šole pri
Uršulinkah, doma iz Ajdovščine.

I Aproximativni urad na Poljanski
cesti št. 18 v soboto 16. t. m. vsled
selitve ne uraduje. Od ponedeljka 18.
t. m. pa uraduje na magistratu, Ga-
letova hiša, prtljice, v lokalu osrednje
krušne komisije.

I Izgubil se je pasji bič od dež.
vlade do Križevniške cerkve. Proti
primerni nagradi naj se vrne v kavarni
Zalaznik.

Dopisi.

d Športna prireditelja na Bledu
se vrši dne 15. avgusta t. l. ob 15^{1/2}
(pol 4. uri popoldne) uri na jezeru.
Program: I. Plavanje na daljavo 600 m
za gospode, 50 m za gospode, 50 m
za dame, 50 m za dečke do 15. leta,
50 m za deklice do 15. leta, 50 m hrbt-
no plavanje, 50 m stransko plavanje.
II. Regata na daljavo 2800 m. III. Ko-
lesarska dirka »Kluba slov. kolesarjev
Ilirija« okoli jezera, daljavo 6500 m.
Prijava za vsako točko za osebo 8 K.
Tekme se vrše ob vsakem vremenu.
Zvečer ob 21. uri razdelitev daril v
»Zdraviliškem domu«. — Tourist Of-
fice — Bled.

d Škofjaloka. Podružnica obrt-
nega društva priredi v nedeljo 17.
t. m. ob 15 uri v Zvezdi veliko ve-
selico.

d Kočevje. Vrlim Sokolom, ki
priredi v nedeljo, dne 17. avgusta v
Kočevju pomembni sokolski dan se
pridruži s svojim polnoštevilnim zbor-
om pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«
in nastopi na koncertu ob 14. uri
30 minut v dvorani hotela »Trst«.

Na sporedu so moški osmerospelvi, moški in mešani zbori. Vstopnice so naprodaj v trgovini g. Šlehte v Kočevju. Prijateljem petja v Kočevju, Ribnici, Sodražici itd. priporočamo, da si jih omislijo pred nedeljo.

d Kočevje. Koncert Ljbnlj. Zvona. Poleg vzvišene sokolske ideje bo v nedeljo slavila tudi jugoslovanska pesem svoj prvi praznik v Kočevju. Popoldne točno ob pol treh priredi pevsko društvo Ljubljanski Zvon, ki se zlepa udeleži korporativno v dvorani hotela Trst ljudski koncert z izbranim sporedom. Na dan zlepa bodo vstopnice naprodaj v hotelu Trst.

d Gorenja vas. Narodna čitalnica v Gorenji vasi priredi 17. avgusta t. l. veselico s sledečim sporedom: pozdravni govor, dve deklamaciji (Soči) in igro „Veriga“, Pinčgarjevo dramo v treh dejanjih, ki se vrši v zaprtim prostoru pri Boštjanu. Po igri se pa vrši: srečolov, prosta zabava in ples v gostilniških prostorih Marije Starman. Vstopnina: sedeži po 3 K, stojšča po 1 K. Začetek točno ob 15. uri. Ker je čisti dobiček namenjen nabavi knjižnice, prosimo obilne udeležbe in kličemo: prijatelji čitalnice, na svidenje v nedeljo 17. t. m. v Gorenji vasi.

Odbor.

d Konjice. V Ločah pri Konjicah je zaplenilo orožništvo nekemu verižniku nad 200 kg soli, medtem ko jo v trgovinah ne dobite niti kilograma. Kupil jo je pri neki tukajšnji trgovki, ki stoji pač na stališču, da je bolj komudno prodajati kar na debelo in z debelim dobičkom, kot pa mučiti se z nadrobno prodajo po predpisanih cenah. Upamo, da merodajni faktorji ne bodo pustili, da bode zopet vse lepo zaspalo, kot se je to že večkrat zgodilo.

d Rogaška Slatina. Ta krasen, diven kraj, biser slov. Štajerske je postal naš, je postal slovenski. Tukaj so Nemci gradili trden steber svojemu mostu do Adrije. Vse uradništvo je bilo nemško; nemški gostje in avstr. vlada so tudi svoje storili in tako se je širil nemški duh ze v okolici. Rogašatec je bila že nemška trdnjava in Rogaška Slatina tudi; ob železnici od tod do Grobenega je bil pa niz manjših nemških trdnjav. Ni jim šlo toliko za povzdigo kopališča, kakor za germanizacijo, še manj pa za blagor ljudstva. To bo sedaj drugače in se že kaže. Namesto oholih tujcev Nemcev, uradujejo prijazni slovenski uradniki; namesto privandranih nemških uslužbencev, se nastavljajo domačini; namesto nemških godcev igra slov. mariborska godba itd. Tako prihajajo do zasluzka in kruha na naših slovenskih tleh Slovenci in tako lepo vidimo, da je narodnostno vprašanje bilo in je za nas res v prvi vrsti krušno vprašanje. — Rogaška Slatina je dobila popolnoma slovensko lice. Nemški obliž je bil res le umeten. Vsi napisi so slovenski, vse govori slovenski: v kopališču, v trgovinah, na pošti, v obč. uradu, kjer še lani skoraj nisi smel spregovoriti slovenske besede, povsod je na mah vse slovenski. Vse povsod vlada vzoren red in z novo upravo je splošno vse zadovoljno. Predvsem gre zasluga za to gerentu g. Glinašku in novemu kopališkemu ravnatelju g. Herku, ki sta z ostanki nemško-avstrijske nadvlade pomela ter z vnebo in umno delujeta za napredek občine in kopališča. — Gostov je letos nenavadno mnogo, precej je Slovencev zlasti Ljubljancev, nekaj je tujcev — Nemcev in Madžarov — ki se zelo dobro počutijo, največ pa je Hrvatov. Največ se sliši hrvatske govornice, ter Hrvati in Slovenci zelo mnogo občujejo in rešujejo medsebojno probleme. Rogaška Slatina postane shajališče Hrvatov in Slovencev. Hrvati so zavedni jugoslovani ter se zelo srdijo na hrvatske in madžarske žide, ki jim delajo sramoto s tem, da kaj radi švabizirajo. Zgodili so se slučaji, da so pristni Hrvati javno protestirali, ko je židovska družba govorila hrvatski in nemški. Pristine Nemce pusti vsakdo na miru, ker to so gostje in vsakdo ima pravico, da govori v svojem jeziku. a da govore čitni par stavkov

hrvatski, par pa nemški, to je res grda razvada. Nekaj je tukaj židov iz Ogrskega, ki so zbežali pred boljše-viki. To so po večini zelo bogati ljudje, ki govore nemški, madžarski in tudi hrvatski. — Nekaj gostov je tudi iz Srbije in Črnogore.

Cene so zelo zmerne. Sobe se dobe od 5 — 10 K z eno ali dvema posteljama, zelo fine in snažne. Najlepše sobe z balkonom v zdraviliškem domu stanejo 36 K dnevno. Cene v restavracijah in hotelih so zmerne, tako, da gost lahko shaja s 50 — 60 K dnevno. Sedaj je pa gostov približno 2000, a še je prostora za 1 do 2000 ljudi. Sezija traja do 15. septembra in zdravilišče je odprto potem še do 15. oktobra. Kdor hoče sem, naj se obrne na ravnateljstvo ali na gerenta da mu v naprej preskrbi stanovanje.

Rogaška Slatina postane lahko drugi Karlovi vari; glede lege, zdravilišča, krasne okolice in radi zdravilne moči vrelcev jih celo nadkriljuje. Ko prodre glas Rogaške Slatine v širni svet, bo naval tujcev zelo narasel.

Godba igra vsak dan od 8 do 10 in od 17 do 19; igra slovenska mariborska vojaška godba pod vodstvom g. Herzoga. Godbo in kapelnika slov. občinstvo pozna od izbornu uspelih koncertov te godbe iz Maribora, Ljubljane, Celja i. dr. Godba in kapelnik zaslužijo vse priznanje in pohvalo, kajti godba ni le res izborna prvovrstna temveč igra predvsem slovanske komade in komade prvovrstnih oper, tako da ima občinstvo velik užitek. Ni redko, da občinstvo na promenadi z burnim ploskanjem izraža svoje priznanje.

Park i. dr., ki se je med vojno zanemarjalo se zopet skrbno neguje tako, da so zadovoljni celo razvajeni bogatini.

Omenim naj še krasno koncertno dvorano v zdraviliškem domu, ki je pač najlepša dvorana v vsej Jugoslaviji. Ker je stari zdraviliški dom 17. avgusta 1910 pogorel, so postavili v letih 1911 in 1912 nov velik lep moderen zdraviliški dom, ki ima poleg velike restavracije in kavarne ter najlepših sob za tujce tudi 2 veliki dvorani; eno za koncerte in druge za glediške in kinopredstave. Vse to je postavil štajerski deželni odbor, a pozabil ne smemo, da z našim slovenskim denarjem Nemcem za trdnjavo zoper Slovence. Bili smo jim pač dobri za davke plačevati, a koristi so hoteli oni imeti. Nastavljali so le nemško uradništvo in uslužbenstvo, dajali so vsako leto nad 1000 brezplačnih mest za obolele nemške uradnike, a slovenski oboleli uradnik se je moral zdraviti na svoje stroške. Le po posebni protekciji se je tu in tam posrečilo kakemu slovenskemu trpinu, da je dobil za 2 do 4 tedne brezplačno stanovanje in priprosto kopel, a za tujce Nemce so bile na razpolago sobe z vsem komfortom, vsemi zdraviliškimi pripomočki, tudi tudi sicer najdražje kopelje in vsa oskrba brezplačno. — Našo vlado, posebno pa poverjeništvu za socialno skrb, čaka lepa in hvaležna naloga, da uredi za bedno slovensko uradništvo in učiteljstvo dovoljno število brezplačnih mest z vso oskrbo, da si popravijo oboleli svoje zdravje ter se tako okrepe za zopetno delo za domovino Jugoslavijo. Kdor pa je premožen in išče zdravja in oddiha, naj gre za par tednov semkaj. Spoznajmo in cenimo svoj biser Rogaško Slatino!

d Rogaška Slatina. Na svojem zadnjem zborovanju se je slatniški „Feuerwehr“ poslovil od svojega načelnika dr. Mulyja in se nato prekrstil v „Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Rogaški Slatini“, ki je takoj pristopilo h gasilski zvezi v Ljubljani in župi v Zalcu. Na novo izvoljenemu odboru želimo kar največ uspeha pri delu za procvit občekoristnega društva.

d Ptuj. Pred kratkim se je prepeljalo iz Varaždina na ptujsko pokopališče truplo rajnega Pavliniča, ki je bil celih 55 let član ptujske čitalnice in posojilnice. In nikdo se ni

spomnil, da bi se zaslužnemu narodnemu delavcu, ki se je preselil v svojo domačo grudo, zapelo vsaj žalostinko v slovo.

d Na Sladki gori pri Cmureku se v kratkem otvori v poslopju bivšega šulvereina slovenska ljudska šola. Zadnji čas je že, ker omenjeni šulferin je že skoro popolnoma ponemčil vso okoliško mladino.

d V Radgoni se bode vršil 17. t. m. velik ljudski shod, na katerem se bode ustanovil Narodni svet za celo Prekmurje. Njegova glavna naloga bode pač kar največ pomagati pri konsolidiranju razmer v osvobojenem ozemlju.

d Djekše. (Na naslov poštne uprave za Slovenijo.) Djekšarji uad Velikovec si dovoljujejo vprašati poštno upravo za Slovenijo, v čigavo korist je izšla zadnja naredba, ki se glasi, da bo odslej naprej prihajala pošta samo trikrat na teden k nam. Ali ne vedo gospodje, da šteje naša občina, ki leži popolnoma na periferiji demarkacijske črte, nad 2000 prebivalcev. Da prihajajo uradni razglasi in druga važna poročila kar v najkrajšem času k nam, ni to Djekšarjem v zabavo, pač pa v interesu države. Posebno pa veljaj to za važne obmejne kraje! Upamo, da bodo merodajni gospodje upoštevali naše prošnje in nam izposlovali, da bode prihajala pošta redno vsak dan, kakor dosedaj. (Djekše so tudi eden izmed onih nesrečnih krajev, ki nosijo nemški poštni pečat. Op. ur.) Djekšarji.

Sokol.

s Ljubljanska sokolska župa. Odborova seja župe se vrši danes ob 10. uri v prostorih SSZ v Narodnem domu.

š Belokranjski Sokol v Metliki, priredi v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne na Pungertu javno telovadbo in ljudsko veselico na prostem.

s Bratje, sestre! Zupni zlet v Kočevju je pred durmi. Udeležite se ga polnoštevilno. Vse podrobnosti zleta, kakor tudi glede vožnje in dr. bo pravočasno objavljeno. Prijave udeležnikov, ki morajo obenem založiti 7 K za kosilo, se sprejemajo najkasneje do včetrši nedelje dne 17. t. m. in se na poznejše prijave ne bo moglo ozirati. Prijave sprejemata brat Novak v Udmatu in brat Remžgar v Udmatu. Na zdar! Odbor.

s V Radečah pri Zidanem mostu se vrši 17. avgusta okrožni izlet vseh sokolskih društev Zgornjega in Spodnjega Posavja (Celjska župa). Začetek telovadbe ob 2. uri popoldne. Ker je železniška zveza zelo ugodna, vabimo vsa bratska društva in prijatelje Sokolstva, da se našega izleta v kar največjem številu udeležijo. Za dobro postrežbo bo z vsem preskrbljeno. Zdravo! — Povodom sokolske slavnosti v Radečah pri Zidanem mostu, ki se vrši dne 17. avgusta t. l. smo odredili sledeče: Udeleženci iz Ljubljane se pripeljejo z vlakom št. 36a odhod iz Ljubljane ob 10 uri 41 min., udeleženci iz Celja z vlakom št. 35a, odhod iz Celja ob 12 uri 25 min. in oni iz Zagreba deloma z vlakom št. 509, odhod ob 8. uri 59 min., in deloma z vlakom št. 503, odhod ob 13. uri 10 min. iz Zagreba. Udeleženci v smeri proti Ljubljani se vrnejo z vlakom št. 45, odhod iz Zidanega mosta ob 21 uri 23 min., v smeri proti Celju s tovrnim vlakom št. 828, odhod iz Zidanega mosta ob 23 uri 45 min. in prihod v Celje ob 0 uri 57 min. in oni v smeri proti Zagrebu s tovrnim vlakom št. 550 odhod iz Zidanega mosta ob 22 uri 38 min. in prihod v Zagreb ob 2 uri 14 min. Tovorna vlaka št. 828 in 550 imata postanek v vseh postajah. Udeleženci iz Ljubljane in Celja morajo izstopiti oziroma vstopiti v postaji Zidan most in oni iz Zagreba v postajališču Radeče, kjer bo imel v svrhu vstopanja tudi tovrni vlak št. 550 postanek.

Zadnje vesti.

Nova vojna — posledica italijanskega imperijalizma.

Dunaj, 14. avgusta. (Izv. por.) »Pester Lloyd« poroča: Iz Londona javljajo, da se peča angleško časopisje intenzivno s položajem na Balkanu in prorokuje novo vojno. Sir Arthur Evans, ki pozna balkanske razmere, pravi v svojem članku: Dogodki v Jugoslaviji so zelo nevarni. Tričetrt milijona Jugoslovancev naj bi se priključilo s silo Italiji. Vojna je nezogibna, če se to zgodi s privoljenjem Pariza. Te vojne ne bo preprečila nobena zveza narodov.

Čudna ugotovitev.

Trst, 14. avgusta. (Izv. poročilo.) »Corriere della sera« poroča iz Curiha, da so izročili hrvatski avtonomisti (!) potom Italije neko spomenico, kjer ugotavljajo, da kot nasprotniki srbske vlade želijo zopetno zblizanje z Madžarsko. (So pa gotovo že zopet razni Radičevci na delu. Op. ur.)

Angleški glas o Madžarski.

Dunaj, 14. avgusta. (Izv. por.) Nadvojvoda Jožef se je i-rzil napram korespondentu »Times«, da bo šele narodna skupščina določila o prihodnji državni obliki Madžarske. Dopisnik poroča tudi, da so vsi člani direktorija nasprotni monarhiji. Veliko pozornost je vzbudil podpis Jožefa na proklamaciji: Nadvojvoda Jožef, feldmaršal. Vzpostavitev starega režima brez ozira na dogodke v zadnjih devetih mesecih bi imela za Madžarsko silno nevarne posledice.

Julij Andrassy potuje v Budimpešto.

Ldu Dunaj, 12. avgusta. (ČTU) „Neue Freie Presse“ poroča: Julij Andrassy je danes iz Švice dospel na Dunaj in odpotuje v kratkem v Budimpešto. Kakor poročajo iz Budimpešte, so prijeli predsednika madžarske vlade svetov Garbajja.

Izmenjava italijanskega vojaštva na Reki. Razpuščen bataljon.

Ldu Reka, 14. avgusta. V nedeljo zvečer je dospel na Reko Lloydov parnik „Prinz Hohenlohe“ z onim bataljonom iz Benetk. Bataljon se je izkrcal na Reki. V ponedeljek pa se odpeljal z Reke bataljon „Bafle“ v Italijo, kjer bo razpuščen. Reški italijanaši so z svojim bataljonom sprejeli svoje brate.

Zavezniška komisija zapustila Reko.

Ldu Reka, 14. avgusta. V ponedeljek, 9. t. m. je interalirana komisija zapustila Reko. V soboto so general Graziosi in italijanski „Consiglio Nazionale“ hoteli prirediti banket na čast obhajajoči komisiji. Do tega pa ni prišlo, marveč so se generali sestali na ameriški ladji ob odsotnosti generala Graziosija. Končno odločba o upravi Reke, ki bo trajala do končno-uprave Reke, po mirovni konferenci, še ni gotova. Poslalo se je mnogo materijala z raznimi predlogi pariški konferenci. Pred odhodom je izdala komisija ta komunikate: „Interalirana komisija je temeljito proučila vse podatke. Oni, ki niso bili pozvani k obravnavi, se opozarjajo, da se je to dogodilo zato, ker komisija v podatkih ni našla ničesar, kar ji še ne bilo znano.“ Italijanski general komisije je odpotoval v Videm, da tam prevzame svoj bivši komando.

Predarlska proti Habsburgovcem.

Ldu Inomost, 14. avg. (DunkU.) Iz Bregenza poročajo: Včeraj je bila manifestacija za vzdržanje republike in je potekla mirno. Demonstranti so korakali pred vladno poslopje; deželni glavar je izjavil v nagovoru, da Predarlsko ni nobeno torišče za monarhijo.

Opozarjamo belgrajske Slovence, da se v Belgradu prodaja „Jugoslavija“ pri gosp. Tihomiru Mladenoviću, Cvetni trg.

Gospodarstvo.

g Poverjenišvo za uk in bo- gočastje priporoča vsem šolskim vodstvom, da v svojih okrajih pomagajo županstvu pri izpolnitvi vprašalnih pol, katere razpošilja podjetje Jugoslavskega privrednega kompasa, uredništvo dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna v Ljubljani, ker je to delo splošne koristi za celo naše gospodarstvo. (Dr. K. Verstovšek.)

g Finančno-gospodarski spo- razum med Anglijo in Francijo. Ldu. Rim, 12. avgusta. (Brezlično.) iz Londona poročajo, da so se tamkaj sestali zastopniki Francije in Anglije in se dogovorili, da bosta oba naroda odsej vodila skupno politiko obojestranske preskrbe. — Z druge strani pa se poroča, da se je v nedeljo vrnil v Rim finančni minister Schanzer, potem ko je bil dosegel finančno in gospodarski sporazum med Anglijo in Italijo.

g Razdelitev mineralnega olja. Iz Poljske sta dospela kot prva pošiljatev dva transporta različnih mineralnih olj. Ker je bilo ogromno število prosilcev za to blago je odsek za prehrano pri razdelitvi tega kontingenta pritegnil zastopnike vseh prizadetih strok in sicer zastopnika kmetijstva, mamlanističnih obratov, trboveljske premogokopne družbe, južne in državne železnice, obrtne in trgovske zbornice ter avtoreferenta. Došli kontingent se je razdelil popolnoma in sicer tako, da je krita najnujnejša potreba posameznih obratov. Posameznim prosilcem se dostavijo neposredno po pošti nakaznice, na katerih je zaznamovana odkazana množina ter tvrdka, pri kateri dobi isto. Vsako nadaljnje dopisovanje na odsek za prehrano kakor tudi tozadevno posredovanje naj se opusti. Kakor hitro bo na potu nova pošiljatev se prizadeti krogi pravočasno opozorijo, da javijo svoje potrebe.

g Različne samovarje, svetilke za lojanje, ognjegaške aparate, acetalenske svetilke, petrolejske svetilne aparate, transportne ročke in enake predmete ponuja neka dunajska tvrdka. Cenik je interesentom v pisarni trgovin obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Češka eskomptna banka in avstrijski kreditni zavod. Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt razpošilja sledeči komunikat: Uprava Avstrijskega kreditnega zavoda se je dogovorila s Češko eskomptno banko, da le-ta prevzame češkoslovaške podružnice Kreditnega zavoda z vsem njegovim osebjem. Češka eskomptna banka bo ob tej priliki povišala svoj kapital in svoje ime izpremenila v „Češka eskomptna banka in kreditni zavod.“

g Amerikanci kupujejo Ško- dove tvornice. „Daily Express“ javlja, da se ameriške jeklane, ki so nakupile Böhrerjevi podjetji na Dunaju in v Düsseldorfu, sedaj pogajajo v Bernu s Škodo glede nakupa Škodovih tvornic. Ako se posreči ta načrt, potem dobijo na kontinentu Amerikanci monopol za izdelavanje jekla. Edini konkurent bi še bila tvrdka Creuzot na Francoskem.

g Vazelin. Odsek za prehrano ima na razpolago dva vagona prvovrstne vazeline iz Poljske. Reflektanti za to blago naj vložijo prošnje do 18. avgusta pri imenovanem odseku.

g Sladkor za vkuhanje sadja. Ker so izčrpane zaloge domačih sladkornih tovarov in zadostujejo dovozi iz inozemstva le za neposredni konzum, se letos ne bo delil poseben sladkor za vkuhanje sadja. Tozadevne prošnje so brezpredmetne in se ne bodo reševale. Odsek za prehrano Slovenije.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tisk „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Otročji voziček

za sedeti in ležati, še dobro ohranjen, se prodaja. Osvald Dobeše, Ljubljana, Martinova c. 15.

Posestvo na prodaj

obstoječe iz hiše in gospodarskih poslopij, njiv, travnikov, gozdov in sadonosnika v skupni izmeri 12 oralov. Resni kupci naj se oglase 17. t. m. pri

R. KORUNU, Sv. Rozalija šte. 8, Sv. Jur ob južni železnici.

Iščem kompanjone

za prevzetje kina. Posedujem sam kapital, vendar ne zadosti. Koncesija dovoljena od deželne vlade. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod „Kino“.

Maschancker Champagner

nudi tvrdka

FR. KHAM, trgovina špecerije in delikatese, Ljubljana, Miklošičeva cesta. (Radi pomanjkanja personala se blago ne razpošilja).

Možke in ženske čevlje

lepo in solidno izdelane, večja množina, kakor tudi črne teletine v večji množini, kože so okoli 2 kg težke je na prodaj po primerni ceni.

Naslov v upravi.

Luksusavto znamka „Raba“

popolnoma intakten 35 PH, v dobrem stanju

prodaj po zmerni ceni. JOSIP POLAK, — Celje.

1 mizar

ki je vaje izdelovanja zabojev in

1 tovarniški klepar se takoj sprejmeta.

Ponudbe je nasloviti na „Kranjska tvornica železa i bravarske robe v Kamniku“.

Kolumbia kanditi

karton 17 kron.

Naprodaj pri Fran Medica, Ljubljana, Tržaška cesta 4. Istotam več raznovrstne cikrije, metelj, krtač itd.

Najboljše uspehe imajo oglasi v dnevnika „Jugoslavija“!

Ako iščete slušate kaj napredaj oziroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v Jugoslaviji!

„GAJJE GNEZDO“.

Spisal Ulad. Lavstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabroj. 8 H, vezano 10 H. GAJJE GNEZDO je najlepša povest, kar jih je izšlo zadnja leta.

Prodaj večjo množino

fižola.

Dalje bodem kupoval ter dalje na debelo prodajal vse poljske in sadne pridelke ter suhe gobe in ježice, katerih že tudi imam nekoliko v zalogi. P. n. reflektanti naj blagovolijo pisati pod „Trgovina na deželi“ na upravo lista.

Vzamem v najem

trgovino z mešanim blagom eventuelno tudi gostilno, nahajajočo se v isti hiši. Isto se tudi kupi. Ponudbe na upravo lista pod „Trgovina in gostilna“.

Prodaj

hišo na Javorniku št. 70. Hiša je enonadstropna s stanovanjskim podstrešjem, zraven je 600 m² njive. — Kupna cena je 16.000 K. Ivan Pretnar, Javornik pri Jesenicah, št. 70.

Večja množina

riža (Rangou) in čaja I^a

se prodaja. Cena po dogovoru. Več iz prijaznosti v upravnistvu.

Josip Jug

stavbeni in pohištveni pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16 naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerna cena. Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

Import - eksport Cavanna - Brég Bratislava, Čehoslovaška

želi stopiti v zvezo samo z zmožnimi tvrdkami. — Prevzame tudi zastopstva dobrih predmetov za Čehoslovaško in Ogrsko.

Med. univ.

dr. Ivan Pintar

strokovni zdravnik

za ženske bolezni in porodništvo

ordinira v Ljubljani, Frančevo nabrežje št. 5

(uhod Ribja ulica 5).

Mazilo za lase

varstv. znamka „NETOPIR“

zoper izpadanje las, napravljam mazilo, učinkujoče tudi zoper izpadanje brk in brade. Mazilo se izdeluje po navodilih profesorja kemije Fürthallerja. Zadostuje steklenica za 10 ali 12 K; zadostuje za celo leto. Za uspeh jamčim.

Spridevala na razpolago. Pošiljam tudi po pošti ter priložim navodilo. Ana Križaj, Spodnja Siška, Kolodvorska ulica 200.

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE

drž. toplice Dobrna pri Celju

(preje Neuhaus bel Cilli, Steiermark)

vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini. MAJ—OKTOBER.

METLE

z metliški, krtače iz sirka za ribanje nudi trgovcem postavljeno

VELIKA GORICA Prva Hrvatska Tvornica metala, Velika Gorica.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 H, vsaka nadaljna beseda 30 vln. — Dopisovanje in ženske ponudbe pavsaška beseda 1 H.

Prodaj se:

Landaver v dobrem stanju se poceni prodaja. A. Krušič, gostilna, Novi udmat št. 61. 1175

Drva, bukova, suha, la gorenjska, po K 50 meter, dokler traja zaloga, prodaja Srebotnjak v Kolodvorski ulici 81. 1168

Oguja in vloma varne Wertheim-blagajne v vsaki velikosti, kakor tudi blagajne za vzidati in vsakovrstne Wertheim-blagajnice izdeluje tudi vsako popravilo izvršuje tvrdka Franc Schell, umetel in blagajničarski ključavničar v Marlboru, Koroška cesta št. 31. 1025

Prodaj se električna registrirna blagajna. Vprašanja pod „Blagajna“ na upravo.

Kupi se:

Kupi se takoj manjše posestvo s prijazno lego blizu železnice v ljubljanski okolici, na Gorenjskem ali Dolenskem. Hiša in gospodarsko poslopje mora biti v dobrem stanju. Ponudbe pod „Prijazno posestvo“ se pošljijo na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana. Kongresni trg 3.

Vinske sode 50—500 l vsebuje kupim. — Ponudbe na upravnistvo pod „Vinski sodi“.

Službe:

Absolvirani pravnik Hrvat traži službu u Ljubljani kod odvjetnika ili drugje. Ponudbe s uvjetima na S. Pasek, medicinar, Zagreb Sveučilište. 1176

Razno:

Francoski tečaj otvori diplomirana učiteljica. Pražakova ulica 10. III, desno. 1178

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Ženitna ponudba. Zaradi pomanjkanja znanja se želim seznaniti tem potom z gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 35—45 let v svrhu ženitve. Star sem 53 let, čvrst in zdrav ter posestnik in trgovec. Zahtevam simpatije, poštenost in značaj ter nekoliko trgovske naobrazbe. Na premoženje ne gledam. Ponudbe pod „Jugoslovan“ na Anončni zavod Beseljak & Rožanec, Ljubljana, Cankarjevo nabr. št. 5. 1174

Prodaj

2 konja, okoli 15 pesti visoka, stara po 5 in 6 let, pripravna za vsako vožnjo, ena na pol krita lahka kočija, en brek lahak, kakor tudi prana oprema in komati. Vse je v dobrem stanju. Pojasnila daje

Milan Škerl, Ljubljana, Karlovska cesta 11.

Umrta je danes po kratki, mučni bolezni v cvetoči dobi 24 let gospodična

Avgusta Feigel

gojenka gospodinjske šole pri Uršulinkah v Ljubljani, doma iz Ajdovščine na Primorskem.

Pogreb se vrši v soboto, 16. t. m. popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana-Ajdovščina, 14. avgusta 1919.

Žalujoča rodbina.

Izšel je 3—5 snopič „Narodne knjižnice“ *Leonid Andrejeva komedija „GAUDEAMUS“* poslovenil dr. J. Glonar; cena K 6.— in 6—9 snopič iste knjižnice *Vladimir Levstikovo „GADJE GNEZDO“* povest iz dni trpljenja in nad; cena knjigi broš. K 8.—, okusno vezani K 10.—.

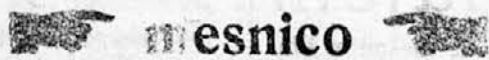
V založbi „Zvezne tiskarne“ sta izšli izvirni pesnitve *Iv. Albrehta „SLUTNJE“* in *Janko Glaserja „POHORSKE POTI“*. Cena vsaki knjigi K 4.—.

Concert

se vrši danes 15. avgusta v restavraciji „ZLATOROG“ zraven „Narodne kavarne. Začetek ob 16. uri popoldne. Vstop prost.

Slavnemu občinstvu

naznanjam, da 15. t. m. otvorim

na Turjaškem trgu (poleg Čevljarskega mostu) ter se tem potom cenj. odjemalcem najtopleje priporočam **Franc Sever, mesar.**

Za nepobitne cene! „Balkan“ Za nepobitne cene!

Prodaja na vagone: vse vrste moke, koruze, ovsa, ječmena za pivo, pšenične otrobe i. t. d.

Kupuje vsako množino: strojno olje vseh vrst, juto, vreče, les za kurivo, apno in vse druge industrijalne izdelke.

Ponudbe se prosijo na „BALKAN“, Zagreb. Vlačka ulica 54. Vlačka ulica 54. Brzjav: Skladišče Balkan, Zagreb.

Ne kupujte izdelkov sovražnih držav, podpirajte samo domače izdelke, ki so veliko boljši in cenejši.

Zahtevajte samo pristno voskovo „HIF“-kremo, ki je radi svojih sestavin najboljša in zajamčena.

Istotam se dobi: cigaretne stročnice in papirčki od 14 K naprej, razglednice, pisemski papir, vlasnice, toaletno milo i. t. d.

Zaloga samo na debelo: Oroslav Čertalič, Ljubljana, Resljeva cesta št. 20.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril „I. Jugoslovansko posredovalnico za prodajanje in nakupovanje posestev in hiš v Sloveniji, s sedežem v Celju“.

Miloš Komeričky, Celje

Benjamin-IPavčeva ulica števil. 12.

Novo otvorena fabrika šeširai kapa u Sarajevu.

Javlja pošt. trgovcima iz mesta i sa strane, da je otpočela svoj rad, i da imade na stovarištu uvek gotove letnje kao i zimске robe. Naručebe izvršuje brzo i tačno. Cene solidne. Moli za poverenje kao i naručebe. S poštovanjem

Nikolić i Papaj

Mašićeva ulica broj 3, Novo Sarajevo.

Fino voščeno „Erdal-kremo“ S II, I in G I nudi po najnižjih cenah **tvrdka Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15.**

200 polliterskih steklenic

za namakanje po K 1-10 komat ima za oddati **Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15.**

Mlinski kamen

za žrnje in brusilni kamni vsake velikosti se prodajo. Cena po dogovoru. **Jožef Planina, Rog. tec, Štajersko**

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Prvovrstna VOZNA kolesa plašče in cevi priporoča tvrdka **IGN. VOK**

specijalna trgovina šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Lepa prilika!

Razpošiljam vse vrste pisarniški, konceptni, pisemski, oglei, indigo, modri

in vijoličast, marmornati, modri in rujavi za zvezke, svileni in krep, milimetrski, pergamentni, cigaretini

PAPIR

svinčnike, radirke, kovertе vse vrste, peresa, notese,

-- trake za pisarne -- stroje, črnilo, stročnice, bloke, vse vrste zvezke, tinterol, razglednice, kopirne, trgovske in komisijske knjige, nogavice, igralne karte, klips, merila (centimeter), kopirne preše, sindetikom, potreščine za pisalni stroj Mignon in vse druge pisalne potreščine.

Na debelo in drobno! Se priporočam **Jos. Omerza, trgov. agentura in kom. trgov. Ljubljana, Dunajska cesta števil. 6, I. n.**

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna** v Ljubljani, Stari trg števil. 19.

40 ali več gozdnih delavcev (Kranjcev) se takoj sprejme za izdelovanje plohov in napravljanje drv.

Podvzetni drvarji dobijo za ogled delavnih prostorov in dogovor, vozne stroške povrnjene. Prihod brzojavno naznaniti. — Ponudbe na

Gozdni urad v Spodnjem Dravogradu.

Angela Medved

je kriva,

U VI 1349/18-12.

da je jeseni l. 1918 v Ljubljani prodajala drože, ki jih je kupila od tvrdke Fischl v Celovcu po 10 K kilogram, po 20 K oziroma po 13 K kilogram — da je torej za potrebne reči, izrabljajoč izredne razmere, povzročene po vojnem stanju zahtevala in si dala plačati očitno čezmerne cene.

S tem je zakrivila prestopok draženja po § 20/1 naredbe z dne 24. marca 1917, drž. zak. št. 131

in se obsodi

po istem šu z uporabo § 266 k. z. v zapor 3 (treh) dni in v globo 300 (tristo) kron, v slučaju neizterljivosti pa v nadaljni zapor dveh dni ter po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja.

Ta razsodba je bila z razsodbo deželnega kot vzklicnega sodišča v toliko spremenjena, da se je kazen odmerila s 500 K denarne globe (v slučaju neizterljivosti v 1 teden zapore).

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VI, dne 4. avgusta 1919.

Galle m. p.

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje

kupuje vsako množino

„D R A V A“ lesna trgovska in industr. družba z o. z. v Mariboru.

Prijave k udeležbi pri snujočem se podjetju

Tržiška tovarna za celulozo in papir, družba z o. z.

sprejema do nedelje dne 24. t. m.

Ferdinand Jelenc, Ljubljana, Franciškanska ulica št. 10, I. nad.

Istotam se dobivajo prospekti in pojasnila, tudi po pošti.

Ustmeno vsak dan razven nedelje od osmih do ene.

Najmanjša osnovna vloga in nadaljna enota K 50.000.—.

Osnovna glavica bo znašala K 4.000.000.—. — Dosedaj obljubljenih K 2.650.000.—.

Ustanovni občni zbor bo v 2—3 tednih.

Širite med narod

sledeče knjige in brošure:

1. Koroška. Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. (Gospodstvo polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.